

**ZASADY ROZPATRYWANIA WNIOSKÓW I PRYZNAWANIA DOFINANSOWANIA ZE
ŚRODKÓW PFRON W RAMACH PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD”
W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOMŻY
NA ROK 2018**

I. Postanowienia ogólne.

1. Nazwa programu: „Aktywny Samorząd”.
2. Realizator programu – z upoważnienia Zarządu Powiatu Łomżyńskiego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży, ul. Szosa Zambrowska 1/27, 18 – 400 Łomża, reprezentowane przez: Edwarda Jarotę – Dyrektora PCPR.
3. Ramy realizacji programu stanowią *„Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2018 roku”*, a także *„Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd””*, określone w stosownych dokumentach zatwierdzonych przez Zarząd PFRON oraz niniejszych zasadach.
4. Przyjmowane zasady rozpatrywania wniosków dotyczą w szczególności:
 - a) weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosków (w tym kryteriów oceny merytorycznej wraz ze sposobem stosowania oceny),
 - b) procedur podejmowania i realizacji decyzji o przyznaniu dofinansowania,
 - c) wyliczania wysokości dofinansowania, przy czym w Module II obligatoryjne jest różnicowanie wysokości dofinansowania w zależności od wysokości czesnego, wprowadzanie innych sposobów różnicowania wysokości dofinansowania zależy od decyzji Realizatora – PCPR w Łomży,
 - d) rozliczania dofinansowań przyznanych osobom niepełnosprawnym ze środków PFRON w sposób umożliwiający ocenę zgodności podejmowanych decyzji z przyjętymi zasadami.
5. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży odpowiedzialni za realizację poszczególnych etapów procesu rozpatrywania i realizacji wniosku, jak też eksperci:
 - a) są niezależni co do treści swoich opinii, zobowiązani są spełniać swoje funkcje zgodnie z prawem i obowiązującymi zasadami, sumiennie, sprawnie, dokładnie i bezstronnie,
 - b) do każdego rozpatrywanego wniosku składają deklarację bezstronności (w odpowiedniej rubryce formularza wniosku o dofinansowanie); nie podpisanie deklaracji bezstronności

- pozbawia możliwości rozpatrywania/opiniowania danego wniosku,
- c) zobowiązani są do wyłączenia się od rozpatrywania sprawy, która dotyczy ich osobiście, ich małżonków, wstępnych albo zstępnych, rodzeństwa, powinowatych w tej samej linii albo stopniu, osób pozostających w stosunku przysposobienia oraz ich małżonków, a także w każdym innym przypadku zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do ich bezstronności,
 - d) zobowiązani są do ochrony danych osobowych przekazanych przez Wnioskodawców.
6. Dyrektor PCPR ma prawo podjęcia decyzji o przywróceniu wnioskodawcy określonego terminu (np. terminu złożenia wniosku lub dokumentów rozliczeniowych). Ubiegając się o przywrócenie terminu, wnioskodawca zobowiązany jest opisać i udokumentować przyczyny uchybienia terminu.
7. Dokumenty dostarczane do PCPR przez wnioskodawcę, muszą być rejestrowane w dzienniku korespondencji i opatrzone pieczęcią Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży z datą wpływu.
8. Prawidłowo zaadresowana korespondencja do wnioskodawcy, która pomimo dwukrotnego awizowania nie zostanie odebrana, uznawana jest za doręczoną.

II. Moduły, obszary i zadania programu, które będą realizowane w 2018 roku.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- **Zadanie 1:** pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- **Zadanie 2:** pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- **Zadanie 1:** pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- **Zadanie 2:** dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- **Zadanie 2:** pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- **Zadanie 3:** pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- **Zadanie 4:** pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji:

- w szkole policealnej,

- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także kosztów przewodu doktorskiego, otwartego poza studiami doktoranckimi.

III. Adresaci programu.

1. Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w MODULE I:

Obszar A:

Zadanie 1:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja narządu ruchu,

Zadanie 2:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej,
- dysfunkcja narządu ruchu,

Obszar B:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

Obszar C:

Zadanie 2:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,

Zadanie 3 i 4:

- stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
- potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,

Obszar D:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- aktywność zawodowa,
- pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka.

2. Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w MODULE II:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

IV. Maksymalna kwota dofinansowania w ramach Modułu I i Modułu II programu.

1. Moduł I:

a) Obszar A:

w Zadaniu nr 1 – 8.000 zł,

w Zadaniu nr 2 – 2.200 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów – 1.600 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 600 zł,

b) Obszar B:

w Zadaniu nr 1:

- dla osoby niewidomej – 20.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 12.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 8.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,

w Zadaniu nr 2:

- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,
z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,

c) Obszar C:

w Zadaniu nr 2 – 3.000 zł,

w Zadaniu nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, przy amputacji:

- w zakresie ręki – 9.000 zł,
- przedramienia – 20.000 zł,
- ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
- uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,
z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,

w Zadaniu nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. c,

w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł,

d) Obszar D – 200 zł miesięcznie, nie więcej niż 2.400 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

2. W ramach **MODUŁU II** kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półrocza objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

- a) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1.000 zł,
- b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł,
- c) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

z uwzględnieniem ust. 3 – 7.

3. Decyzja w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) dla wnioskodawcy, którego przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2 lit. c lub zwiększenia kwoty dofinansowania dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu w Biurze PFRON, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii Realizatora programu – PCPR w Łomży lub Oddziału PFRON. W opinii tej Realizator programu lub Oddział PFRON wskazuje w szczególności:

- a) proponowaną wysokość dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- b) uzasadnienie proponowanej decyzji, w tym:
 - a. dotyczące wysokości dofinansowania, przede wszystkim ze względu na atrakcyjność kierunku nauki wybranego przez wnioskodawcę na otwartym rynku pracy,
 - b. wskazanie innych okoliczności zasługujących na indywidualne rozpatrzenie sprawy (na podstawie informacji przekazanych przez wnioskodawcę),
- c) średni i najniższy, procentowy udział środków PFRON w dofinansowanych przez Realizatora programu kosztach:
 - a. opłaty za naukę (czesne) w ramach wniosków wnioskodawców, których przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2 lit. c,
 - b. dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- d) wysokość limitu środków PFRON w dyspozycji Realizatora programu na dofinansowania w module II (na dzień sporządzenia opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu,
- e) wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydanej opinii.

4. W przypadku, gdy wnioskodawca w module II jednocześnie pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 1.500 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

5. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 2 lit. a, może być zwiększony, nie więcej niż o:

- a) 700 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, lub gdy ponosi dodatkowe koszty z powodu barier w poruszaniu się lub z powodu barier w komunikowaniu się – w szczególności z tytułu pomocy tłumacza migowego lub asystenta osoby niepełnosprawnej,
- b) 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,
- c) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny,
- d) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki lub studiuje w przyspieszonym trybie,
- e) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2017 lub w 2018 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych.

6. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 2 lit. a i ust. 5 nie przysługuje w przypadku, gdy wnioskodawca w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnię w trakcie pobierania nauki, ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach programu.

7. Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, którym mowa w ust. 2 lit. a i ust. 5, ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:

- a) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku,
- b) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym,
- c) do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym,

przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

8. Aby wsparciem objąć wszystkich wnioskodawców, których wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym, PCPR w Łomży ma prawo obniżyć zakres i wysokość dofinansowania do poziomu, jaki wynika z wysokości kwot wnioskowanych we wszystkich wnioskach (zapotrzebowania) i kwoty przeznaczonej na realizację programu.

9. Zróżnicowaną wysokość dofinansowania, wynikającą z przyjętych w programie zasad, determinować będzie ilość wniosków, złożonych przez osoby niepełnosprawne, w stosunku do wielkości środków przyznanych przez PFRON.

10. W sytuacji, gdy łączna wartość uzyskanego dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu przekracza kwotę 10.000 zł, zabezpieczeniem udzielonego dofinansowania jest weksel własny „in blanco” wystawiony przez wnioskodawcę i opatrzony klauzulą „bez protestu”. Górną

wartością sumy wekslowej jest wartość udzielonego wsparcia, powiększona o odsetki, określone w umowie dofinansowania oraz koszty dochodzenia roszczeń.

11. Maksymalny koszt wynagrodzenia za jedną opinię eksperta PFRON wynosi:

- a) w przypadku pierwszej wizyty – 300 zł brutto,
- b) w przypadku kolejnej wizyty – 150 zł brutto.

V. Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach MODUŁU II.

1. Każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym – warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów PFRON:

- a) „STUDENT – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
- b) „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,

z uwzględnieniem ust. 2 i ust. 7.

2. Wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana w ust. 1, mogą uzyskać pomoc w ramach programu – do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa w ust. 1 nie został przekroczony.

3. Decyzja o dofinansowaniu kosztów nauki w przypadku ponownego wsparcia wcześniej dofinansowanego semestru / półrocza / roku szkolnego lub akademickiego – należy do kompetencji PCPR w Łomży, z zastrzeżeniem ust. 4, przy czym spowolnienie toku studiów nie jest traktowane jako powtarzanie semestru.

4. Wypłata dofinansowania w sytuacji, o której mowa w ust. 3, jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/półroczy, o której mowa w ust. 1 – z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić nie więcej niż dwa razy w ciągu trwania nauki w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym (szkoła policealna, kolegium, szkoła wyższa, przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) i tylko jeżeli powtarzanie semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia, likwidacja/zamknięcie kierunku).

5. Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem przekroczy limit, o którym mowa w ust. 4 (po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza), zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu i do czasu ukończenia nauki na rozpoczętym poziomie, nie może korzystać z pomocy w module II, z uwzględnieniem ust. 6.

6. Na pisemny wniosek PCPR w Łomży, decyzję o wyrażeniu zgody na ponowne dofinansowanie kosztów nauki w przypadku wnioskodawcy, który ze względu na stan zdrowia po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza objętego dofinansowaniem w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, podejmują Pełnomocnicy Zarządu w Biurze PFRON; w przypadku podjęcia decyzji, zwrot kwoty dofinansowania kosztów nauki, o którym mowa w ust. 5 – nie ma zastosowania.

7. Limit, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi (III stopnia).
8. W module II programu nie mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, które:
- a) posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec PCPR w Łomży,
 - b) aktualnie mają przerwę w nauce (w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny).
9. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.
10. Decyzję o wysokości pomocy dla wnioskodawcy podejmuje realizator programu – PCPR w Łomży, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.

VI. Udział własny.

1. Udział własny wnioskodawcy jest wymagany w poniższych zadaniach:
- a) w module I wynosi co najmniej:
 - 10% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B: Zadania nr 1, Obszaru C: Zadania nr 3 i nr 4,
 - 15% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A: Zadania nr 1 oraz Obszaru D,
 - 25% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A: Zadania nr 2.
 - b) w module II – w zakresie kosztów czesnego:
 - 15% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
 - 65% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków),z zastrzeżeniem, iż z obowiązku wniesienia ww. udziału własnego w module II zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.
2. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków PFRON.

VII. Preferencje PFRON przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków w ramach MODUŁU I.

1. W 2018 roku preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które:
- a) są zatrudnione – suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 40%;

- b) w 2017 lub w 2018 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 10%, maksymalnej liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku; pozostałe kryteria oceny merytorycznej wniosków określa PCPR w Łomży.
2. W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany PCPR w Łomży przez PFRON nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:
- a) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w lit. a – nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania:
 - b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

VIII. Tryb składania wniosków o przyznanie dofinansowania.

1. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu, złożony wraz z niezbędnymi załącznikami. Wniosek należy złożyć w siedzibie realizatora programu tj. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży przy ulicy Szosa Zambrowska 1/27, pokój nr 209.
2. Wzór wniosku o dofinansowanie dla wnioskodawcy, który składa wniosek w swoim imieniu w poszczególnych obszarach – stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia Dyrektora PCPR w Łomży.
3. Wzór wniosku o dofinansowanie dla wnioskodawcy, który składa wniosek na rzecz swojego podopiecznego w poszczególnych obszarach – stanowi załącznik nr 3 do zarządzenia Dyrektora PCPR w Łomży.
4. Załączniki do w/w wniosków - specyfikacje przedmiotu dofinansowania dla poszczególnych obszarów wsparcia wraz z pozostałymi drukami wymaganych oświadczeń / zaświadczeń stanowią kolejno załączniki 4 - 17 do zarządzenia Dyrektora PCPR w Łomży.
5. Za kompletny wniosek uważa się wniosek zawierający wszystkie wymagane dane wraz z kompletem wymaganych załączników.
6. Podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień złożenia wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych - w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.

7. Wniosek o dofinansowanie musi zawierać co najmniej następujące dane:
- a) Moduł, Obszar i Zadanie programu, w ramach którego wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie,
 - b) Dane personalne wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy oraz ich nr PESEL,
 - c) Cechy dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość wnioskodawcy,
 - d) Dane teleadresowe wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy,
 - e) Stan prawny i rodzaj niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, wynikający z orzeczenia potwierdzającego status osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy,
 - f) Informacje dotyczące aktywności zawodowej i/lub aktualnie realizowanego etapu kształcenia osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy,
 - g) Rodzaj gospodarstwa domowego (samodzielne/wspólne) oraz wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu,
 - h) Specyfikację przedmiotu dofinansowania, w przypadku modułu I – wraz z orientacyjnym kosztem planowanym do dofinansowania ze środków PFRON,
 - i) Wysokość kwoty wnioskowanej,
 - j) Uzasadnienie wniosku wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu,
 - k) Oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu środków przeznaczonych na udział własny (o ile dotyczy),
 - l) Informacje dotyczące korzystania przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego ze środków PFRON w ciągu ostatnich trzech lat przed rokiem, w którym złożony został wniosek o dofinansowanie (zadanie w ramach którego udzielono wsparcia, wysokość i przedmiot dofinansowania, numer i data zawarcia umowy, termin jej rozliczania),
 - m) Oświadczenie wnioskodawcy, iż nie ubiega się i nie będzie w danym roku ubiegał się odrębnym wnioskiem o środki PFRON na ten sam cel finansowany ze środków PFRON – za pośrednictwem innego Realizatora (na terenie innego samorządu powiatowego).
8. Do wniosku o dofinansowanie muszą być dołączone co najmniej następujące załączniki:
- a) Kserokopia aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego albo orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia),
 - b) Kserokopia aktu urodzenia dziecka – w przypadku wniosku dotyczącego niepełnoletniej osoby niepełnosprawnej,
 - c) Kserokopia dokumentu stanowiącego opiekę prawną nad podopiecznym – w przypadku wniosku dotyczącego osoby niepełnosprawnej reprezentowanej przez opiekuna prawnego,
 - d) Oświadczenie wnioskodawcy dot. wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 ze zm.),
 - e) Oświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- oraz w przypadkach tego wymagających:
- f) Zaświadczenie wydane przez lekarza specjalistę o specjalizacji adekwatnej do rodzaju niepełnosprawności, zawierające opis rodzaju schorzenia/niepełnosprawności osoby

niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy, wypełnione czytelnie w języku polskim i wystawione nie wcześniej niż 120 dni przed dniem złożenia wniosku – PCPR w Łomży może zwolnić z obowiązku złożenia zaświadczenia, gdy rodzaj schorzenia/niepełnosprawności ma charakter stały oraz został potwierdzony zaświadczeniem wystawionym w terminie wcześniejszym (lub w innych dokumentach).

Pozostałe, ewentualnie wymagane załączniki, określa PCPR w Łomży.

9. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadzonego notarialnie - pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.

10. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie do PCPR w Łomży informacje o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.

11. W przypadku, gdy wnioskodawca przedstawia do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z tłumaczeniem tych dokumentów nie są refundowane ze środków PFRON.

12. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wykazać we wniosku istotne przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON.

13. Wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, warunki uczestnictwa w programie musi spełniać także w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją i/lub w okresie objętym refundacją kosztów.

14. Wnioskodawca może uzupełnić wniosek o brakujące dane i/lub załączniki w terminie wskazanym przez realizatora programu – PCPR w Łomży; w module II PCPR wyznacza wnioskodawcy w tym celu co najmniej 14-dniowy termin (liczony w dniach kalendarzowych).

IX. Terminy przyjmowania wniosków.

1. Przyjmowanie wniosków:

a) w ramach **Modułu I** następuje w terminie:

- **od 3 kwietnia do 30 sierpnia 2018 roku.**

b) w ramach **Modułu II** w następujących terminach:

- **od 1 marca do 30 marca 2018 roku** (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2017/2018),

- **od 3 września do 10 października 2018 roku** (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2018/2019).

2. Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego wpłynięcia do PCPR w Łomży, a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową, datę stempla pocztowego.

3. PCPR w Łomży w terminie do 10 dni od dnia złożenia niekompletnego wniosku, informuje Wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach oraz brakujących dokumentach, które powinny zostać usunięte w terminie do 14 dni od dnia odebrania wezwania - pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

4. Rozpatrywanie wniosków dla Modułu I będzie następowało w terminie do 30 dni roboczych od dnia złożenia kompletnego wniosku (weryfikacja formalna, merytoryczna, wydanie opinii przez eksperta, podjęcie decyzji w sprawie przyznania bądź odmowie przyznania dofinansowania). W terminie 10 dni od dnia podjęcia decyzji zostanie przygotowana stosowna umowa o przyznaniu dofinansowania wraz z powiadomieniem strony lub wysłane pismo informujące o decyzji odmownej wraz z uzasadnieniem.

Dla modułu II rozpatrywanie wniosków będzie następowało po zakończeniu danego naboru wniosków tj. w terminach:

- dla I naboru - do 31 maja 2018 r.,
- dla II naboru - do 30 listopada 2018 r.

5. W sprawach nieuregulowanych w programie „Aktywny Samorząd” i przez Zarząd PFRON, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy o Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1190 ze zm.).

X. Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków.

1. Realizujący program Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży weryfikuje wnioski pod względem formalnym i merytorycznym. Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez PCPR i PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.

2. Weryfikacja formalna wniosku polega na sprawdzeniu przez pracownika PCPR, czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego ramach o wsparcie.

Ocenie formalnej podlega:

- a) spełnienie przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania,

- b) dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku,
- c) zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi w programie,
- d) kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz wymaganych załączników z wymaganiami PCPR,
- e) wypełnienie wymagalnych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku,
- f) zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego.

3. Dodatkowe wymagania do weryfikacji formalnej wniosków odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach Modułu I:

- a) Obszar A, Obszar B, Obszar C - Zadanie 3 - pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy,
- b) Obszar C - Zadanie 2 i 4 - pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji,
- c) PCPR w Łomży może podjąć decyzję o przyznaniu dofinansowania z pominięciem powyższych okresów wobec wnioskodawców którzy skutek:
 - pogorszenia stanu zdrowia, nie mogą korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania,
 - zdarzeń losowych utracili przedmiot dofinansowany ze środków PFRON albo uległ on zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.

4. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu i które zmieszczą się w limitach środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację programu. W związku z tym PCPR w Łomży będzie stosował punktowy system oceny wniosków dla Modułu I oraz wyznaczy minimalny próg punktowy, umożliwiający udzielenie dofinansowania, dla danego limitu środków w roku bieżącym.

5. W roku 2018 realizator programu – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży – określa minimalny próg oceny merytorycznej wniosku na **40 punktów**. Udzielenie dofinansowania wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę poniżej ustalonego minimalnego progu punktowego, uzależnione będzie od możliwości wynikających z wysokości ostatecznej puli środków PFRON przekazanych PCPR w Łomży.

6. W przypadku wniosku, który w trakcie jego oceny nasuwa wątpliwości co do możliwości pozytywnej weryfikacji pod względem kryterium dotyczącego rodzaju niepełnosprawności adresata programu lub co do celowości wnioskowanego dofinansowania, do podjęcia pozytywnej decyzji wymagana jest pozytywna opinia wydana przez eksperta - lekarza specjalistę o specjalizacji związanej z rodzajem niepełnosprawności adresata programu.

7. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków w ramach modułu I:

- a) ekspertem, o którym mowa w ust. 6 nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku.
- b) w celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert powinien potwierdzić stan faktyczny związany z zakresem dysfunkcji i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną

osoby niepełnosprawnej - w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy.

8. Czynności związane z weryfikacją wniosku będą rejestrowane w odpowiednich rubrykach formularza wniosku. Zakończenie i efekt tych czynności potwierdzać będą pieczętki, daty i podpisy właściwych pracowników.

9. Wnioski składane w ramach Modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.

10. Opinia eksperta PFRON wydana w 2017 roku do wniosku, może zachować ważność dla weryfikacji formalnej tego wniosku – do 31 grudnia 2018 roku.

11. Zaświadczenie lekarskie złożone przez wnioskodawcę do wniosku w 2017 roku, zachowuje ważność dla weryfikacji formalnej wniosku – do dnia 31 grudnia 2018 roku.

12. Odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I:

a) warunek, który mówi o tym że dla Obszaru A, Obszaru B, Obszaru C - Zadania 3 - pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy, dotyczy:

- pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
- osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
- tego samego celu pomocy, przez który należy rozumieć przedmiot dofinansowania określony ogólnie w danym zadaniu.

b) warunek, który mówi o tym że dla Obszaru C - Zadania 2 i 4 - pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji, dotyczy:

- pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
- osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
- gwarancji, dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków PFRON.

13. Odnośnie podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów dotyczących częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I:

a) dotyczyć może ona także okresów obowiązujących w ramach innych zadań finansowanych ze środków PFRON,

b) do okoliczności wymienionych w rozdziale VI ust. 6 pkt 1 programu „Aktywny Samorząd” (Realizator może podjąć decyzję o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów dotyczących częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I, wobec wnioskodawców, którzy wskutek pogorszenia stanu zdrowia, nie mogą korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania) należą także zmiany w stanie fizycznym beneficjenta pomocy, powodujące, że nie może on korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania.

14. Wniosek wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony PCPR w Łomży przy weryfikacji formalnej wniosku, podlega dalszemu rozpatrzeniu.

15. Wnioski wnioskodawców będących pracownikami PCPR w Łomży, mogą być zrealizowane tylko w takim przypadku, gdy zgodność oceny formalnej oraz, o ile dotyczy – merytorycznej

wniosku, z zasadami przyjętymi przez PCPR w Łomży, zostanie potwierdzona przez właściwy terytorialnie Oddział PFRON. Powyższy tryb dotyczy także innych sytuacji budzących wątpliwości co do bezstronności PCPR. O konieczności zastosowania wskazanego trybu, rozstrzyga Oddział PFRON na postawie zgłoszenia PCPR w Łomży.

16. Kwota refundacji kosztów dojazdu na spotkanie z ekspertem PFRON będzie wyliczana na podstawie:

- a) ceny biletu za przejazd kolejowy przez uprawnionego przewoźnika w drugiej klasie pociągu osobowego, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- b) ceny biletu za przejazd w autobusowej komunikacji zwykłej przewoźnika wykonującego regularne przewozy osób, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- c) w przypadku osób odbywających podróż samochodem osobowym, kwota zostanie wyliczona na podstawie określonych stawek za 1 km w zależności od pojemności pojazdu: do 900cm³ - 0,5214 zł, powyżej 900cm³ - 0,8358 zł.

17. W przypadku negatywnej opinii eksperta PFRON zakończonej nie podpisaniem umowy dofinansowania z wnioskodawcą, koszty dojazdu do eksperta PFRON wyliczane będą wg w/w zasad i pokrywane z kosztów obsługi programu.

18. Wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C, Zadania nr 3 i nr 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem dwie niezależne oferty, dotyczące przedmiotu dofinansowania, przygotowane na formularzu wskazanym przez PCPR w Łomży.

19. Opinia eksperta PFRON musi dodatkowo zawierać ocenę zgodności proponowanej do dofinansowania protezy (według specyfikacji) z poziomem jakości według programu.

XI. Decyzja o przyznaniu dofinansowania.

1. Decyzję o przyznaniu lub bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy podejmuje Dyrektor PCPR w Łomży, zgodnie z posiadanym doświadczeniem i wiedzą oraz na podstawie zasad określonych w programie i dokumencie dotyczącym kierunków działań programu oraz warunków brzegowych obowiązujących Realizatorów programu w danym roku.
2. Decyzję w sprawie wysokości dofinansowania dla wnioskodawcy podejmuje PCPR w Łomży, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na realizację każdego wniosku o dofinansowanie nie może przekroczyć:
 - a) maksymalnej kwoty dofinansowania, określonej przez PFRON dla danego przedmiotu dofinansowania,
 - b) wysokości określonego przez PFRON udziału środków finansowych PFRON w dofinansowanym zakupie lub kosztach usługi (o ile dotyczy),
 - c) kwoty wnioskowanej przez wnioskodawcę.

4. W ramach Modułu II:
- a) Dofinansowanie opłaty za naukę (czesne) oraz opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego ma charakter obligatoryjny.
 - b) Decyzja w sprawie udzielenia i wysokości dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, należy do kompetencji PCPR w Łomży.
 - c) Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.
 - d) Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po przekazaniu PCPR w Łomży informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.
 - e) Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) – nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.
 - f) Aby wsparciem objąć wszystkich wnioskodawców, których wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnych, PCPR w Łomży ma prawo obniżyć zakres i wysokość dofinansowania do poziomu, jaki wynika z wysokości kwot wnioskowanych we wszystkich wnioskach (zapotrzebowania) i kwoty przeznaczonej na realizację programu.
5. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.
6. Decyzja będzie rejestrowana w odpowiedniej rubryce formularza wniosku wraz z datą jej podjęcia, pieczęciami i podpisami osób podejmujących decyzję. Decyzja o przyznaniu dofinansowania jest podstawą zawarcia umowy dofinansowania.
7. Kwota dofinansowania przyjmowana jest w pełnych złotych, zaokrąglonych na zasadach ogólnych.
8. W przypadku przyznania dofinansowania realizacja dofinansowania następuje po podpisaniu dwustronnej umowy dofinansowania pomiędzy PCPR w Łomży i wnioskodawcą.
9. Wypłata kwoty dofinansowania, dotyczącej kosztów nauki pokrywanych w ramach I transzy środków finansowym PFRON przekazywanych na realizację Modułu II, następuje nie później niż do dnia 31 maja każdego roku realizacji programu.

XII. Umowa dofinansowania i jej rozliczenie.

1. Po zawarciu umowy w sprawie realizacji programu pomiędzy PFRON a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży i przekazaniu PCPR środków PFRON na realizację programu, PCPR w Łomży zawiera z beneficjentami pomocy umowy dofinansowania, określające w szczególności:

- a) strony umowy (w przypadku wnioskodawcy - także seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość wraz z datą jego wydania, nazwą organu wydającego ten dokument oraz datą ważności tego dokumentu),
- b) cel udzielenia dofinansowania - zgodnie z celami programu,
- c) źródło pochodzenia środków finansowych przekazanych w ramach umowy dofinansowania (PFRON),
- d) kwotę dofinansowania ze środków PFRON i jej przeznaczenie,
- e) wysokość udziału własnego Wnioskodawcy (o ile dotyczy),
- f) sposób przekazania dofinansowania przez PCPR w Łomży,
- g) sposób zabezpieczenia udzielonego dofinansowania i prawidłowości realizacji umowy (np. weksel własny in blanco wystawiony przez beneficjenta pomocy i opatrzony klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową),
- h) terminy: wykorzystania dofinansowania i dostarczenia do PCPR dokumentów rozliczeniowych, w tym potwierdzenia odbioru dofinansowanego sprzętu/usługi,
- i) warunki i termin zwrotu dofinansowania w przypadku niedotrzymania zobowiązań wynikających z umowy,
- j) termin i sposób rozliczenia środków przekazanych wnioskodawcy (o ile dotyczy),
- k) zasady przeprowadzania kontroli przez PFRON i/lub PCPR w Łomży,
- l) zobowiązania wynikające z otrzymania dofinansowania ze środków PFRON.

2. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnienie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.

3. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:

- a) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu/usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT, lub
- b) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy - do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanie terminu i sposobu rozliczenia przekazanych środków), co dotyczyć może wyłącznie:
 - w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2, Obszar B - Zadanie nr 2, Obszar C - Zadanie nr 2 i nr 4, Obszar D,
 - Modułu II.

4. Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy, należy wyłącznie do wnioskodawcy.

5. Faktury VAT (lub inne dowody księgowe, a także potwierdzenie poniesienia kosztu w formie zaświadczenia wydanego np. przez uczelnię, szkołę, przedszkole lub żłobek, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe), przedłożone w celu rozliczenia dofinansowania, muszą być sprawdzone przez PCPR w Łomży pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz opatrzone klauzulą: **„opłacono ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w kwocie: - umowa nr: ...”**.

6. W przypadku, gdy wnioskodawca przedłoży dokumenty, o których mowa w ust. 5 wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego (PFRON nie refunduje kosztów związanych z tłumaczeniem tych dokumentów). Płatność przez PCPR w Łomży kwoty dofinansowania może nastąpić wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.

7. Zwrotowi, na wskazany przez PCPR w Łomży rachunek bankowy, podlega:

- a) kwota dofinansowania przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy w części, która nie została uznana przez PCPR podczas rozliczenia przyznanego dofinansowania (w przypadku wykorzystania całości lub części dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem/zawartą umową), wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania przez PCPR na rachunek bankowy wnioskodawcy - w terminie wskazanym w skierowanej do wnioskodawcy pisemnej informacji o konieczności zwrotu zakwestionowanej części dofinansowania (wezwanie do zapłaty),
- b) część dofinansowania niewykorzystana przez wnioskodawcę - w terminie wskazanym przez PCPR w umowie dofinansowania.

8. Zwrot środków finansowych w terminie późniejszym niż określony zgodnie z ust. 7 pkt b, powoduje naliczenie odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

9. Odsetek, o których mowa w ust. 8 nie nalicza się w przypadku gdy wystąpienie okoliczności powodujących obowiązek zwrotu środków było niezależne od wnioskodawcy.

10. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług przed zawarciem przez wnioskodawcę umowy z PCPR w Łomży, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w rozdziale VII ust. 1-3 programu „Aktywny Samorząd”, uwzględniających możliwość refundacji kosztów.

11. Umowa dofinansowania może zostać rozwiązana w trybie natychmiastowym w przypadku:

- a) niewykonania przez wnioskodawcę zobowiązań określonych w umowie, a w szczególności: nieterminowego wykonywania umowy, wykorzystania przekazanego dofinansowania na inne cele niż określone w umowie,
- b) złożenia we wniosku lub w umowie dofinansowania oświadczeń niezgodnych z rzeczywistym stanem,
- c) odmowy poddania się kontroli przeprowadzanej przez PFRON i/lub PCPR w Łomży.

12. W przypadku rozwiązania umowy z przyczyn określonych w ust. 11, wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanej przez PCPR w Łomży, z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia wykonania przez PCPR płatności tych środków do dnia uregulowania całości włącznie - w terminie określonym w informacji o rozwiązaniu umowy.

13. Jeżeli PCPR w Łomży podejmie kroki w kierunku odzyskania udzielonego dofinansowania, zobowiązany będzie do:

- a) rozwiązania umowy dofinansowania ze wskazaniem powodu rozwiązania,
- b) określenia wysokości roszczenia, przy czym w sytuacjach, o których mowa w art. 49e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, z późn. zm.), poprzez wydanie decyzji nakazującej zwrot wypłaconych środków,
- c) wyznaczenia terminu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami,
- d) wysłania wypowiedzenia listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, na adres beneficjenta pomocy ustalony w umowie dofinansowania.

14. Zmiany treści umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

15. Spory wynikłe na tle realizacji umowy, rozstrzygane będą przez Sąd właściwy miejscowo dla siedziby PCPR w Łomży.

16. Umowa dofinansowania wygasa w przypadku śmierci beneficjenta pomocy oraz wskutek wypełnienia przez PCPR w Łomży i wnioskodawcę zobowiązań wynikających z umowy. Umowę zawiera się na czas określony:

- a) w przypadku Modułu I: Obszar A, Obszar B, Obszar C - Zadanie nr 3 - na trzy lata, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania,
- b) w przypadku Modułu I: Obszar C - Zadanie nr 3 i Zadanie nr 4 - do czasu upływu okresu gwarancji udzielonej na przedmiot objęty dofinansowaniem,
- c) w przypadku Modułu I: Obszar D i Modułu II - do dnia 30 czerwca 2018 roku, z koniecznością rozliczenia udzielonego dofinansowania (nie dotyczy kwoty dodatku na pokrycie kosztów kształcenia), w terminie wskazanym w umowie przez PCPR w Łomży.

17. Umowa może być rozwiązana za zgodą stron, w przypadku wystąpienia okoliczności, niezależnych od woli stron, uniemożliwiających wykonanie umowy. W takim przypadku PCPR w Łomży powiadamia wnioskodawcę odrębnym pismem o rozliczeniu lub/i konieczności zwrotu przekazanej kwoty dofinansowania.

18. W ramach programu nie mogą być dofinansowane:

- a) pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
- b) koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
- c) opłaty związane z realizacją umowy zawartej pomiędzy PCPR a wnioskodawcą,
- d) koszty nieudokumentowane.

19. Postanowienia dotyczące realizacji umowy i jej rozliczenia winny być uwzględnione w umowach zawieranych pomiędzy wnioskodawcą a PCPR w Łomży.

20. W przypadku podpisywania umowy przez:

- a) osoby reprezentujące beneficjenta pomocy,

b) pełnomocników

- informacja o tym powinna być zawarta w treści umowy ze wskazaniem w szczególności: imienia i nazwiska, serii i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz pełnionej funkcji.

21. Przy zawieraniu umowy z wnioskodawcą, który nie ma możliwości złożenia podpisu i dokonuje odcisku palca należy:

- a) sprawdzić, czy złożone dotychczas dokumenty (wniosek, załączniki, inne) były podpisane za pomocą odcisku palca,
- b) przy odcisku palca wpisać imię i nazwisko strony umowy.

22. Po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 21, na egzemplarzu umowy pozostającym u PCPR w Łomży składają swoje podpisy pracownicy PCPR, w obecności których beneficjent pomocy podpisał umowę - wraz z datą i pieczętką imienną przy adnotacji „umowę zawarto w obecności:”, przy czym przy zawieraniu umowy wymagana jest obecność dwóch pracowników PCPR.

23. PCPR w Łomży rozlicza pod względem finansowym i merytorycznym przekazywane środki finansowe PFRON, w ramach tego procesu PCPR dokonuje weryfikacji formalnej i merytorycznej dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez wnioskodawców, z wyjątkiem dodatku na pokrycie kosztów kształcenia w ramach modułu II.

24. W ramach modułu II, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności mogą uzyskać pomoc finansową wyłącznie wtedy, gdy spełniają łącznie następujące warunki:

- a) uczestnicząc w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” lub w programie pn. „STUDENT II - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” - posiadali znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- b) w trakcie uczestnictwa w programie, o którym mowa w pkt a, orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności uzyskały nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku nauki, a w przypadku form kształcenia trwających jeden rok - pierwszego semestru nauki.

25. W sytuacji, o której mowa w ust. 24, pomoc finansowa może być przyznawana wyłącznie do czasu ukończenia przez wnioskodawcę nauki w ramach tej formy kształcenia, w trakcie której nastąpiła zmiana stopnia niepełnosprawności na lekki oraz na poziomie wyznaczonym dla stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy, który uprawniał do uczestnictwa w programie.

26. W przypadku, gdy beneficjent pomocy w ramach Modułu II posiada czasowe orzeczenie o niepełnosprawności, którego ważność kończy się w trakcie trwania danego półrocza objętego dofinansowaniem, zobowiązany jest przedłożyć kolejne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie później niż łącznie z dokumentami rozliczającymi dofinansowanie przyznane na dane półrocze.

27. Jeżeli z treści orzeczenia, o którym mowa w ust. 26, będzie wynikać, iż beneficjent pomocy nie spełnia warunku uczestnictwa w programie dotyczącego stopnia niepełnosprawności (przestał być osobą niepełnosprawną w sensie prawnym lub posiada orzeczony lekki stopień

niepełnosprawności ale nie spełnia warunku wskazanego w ust. 24, pkt b, wysokość dofinansowania obniża się proporcjonalnie o liczbę dni, w których beneficjent pomocy nie spełniał tego warunku.

28. W przypadku śmierci beneficjenta pomocy, niezbędne jest przedłożenie odpisu skróconego aktu zgonu.

XIII. Kontrola

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży i PFRON mają prawo kontroli wykorzystania przedmiotu dofinansowania oraz prawidłowości, rzetelności i zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w dokumentach, stanowiących podstawę przyznania i rozliczenia dofinansowania.

2. PCPR w Łomży ma obowiązek dokonywania kontroli wykorzystania środków PFRON i/lub przedmiotu dofinansowania corocznie – w zakresie obejmującym co najmniej 10% umów zawartych w danym roku.

3. W ramach kontroli osoby upoważnione przez PFRON mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości realizacji programu i wykonania umowy oraz żądać ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania umowy. Prawo kontroli przysługuje osobom upoważnionym przez PFRON zarówno w siedzibie PCPR w Łomży, jak i w innym miejscu realizacji programu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości PFRON przekaze wnioski i zalecenia w celu ich usunięcia.

XIV. Zobowiązania

1. Wnioskodawca jest zobowiązany do:

- a) wykorzystania środków dofinansowania zgodnie z przeznaczeniem,
- b) umożliwienia PFRON i PCPR w Łomży przeprowadzenia kontroli,
- c) przekazywania na każde wezwanie PCPR lub PFRON informacji dotyczących efektów udzielonego wsparcia, odzwierciedlającej stan faktyczny oraz innych informacji związanych z uczestnictwem w programie,
- d) niezwłocznego zawiadomienia PCPR w Łomży o wszelkich zmianach mających wpływ na realizację umowy np. o zmianie nazwiska, adresu zamieszkania, utracie przedmiotu dofinansowania,
- e) zwrotu środków finansowych w przypadkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanych w rozdziale XII niniejszych zasad), w tym w ramach Modułu II – w przypadku określonym w rozdziale XII ust. 27,

- f) dostarczenia do PCPR w Łomży:
- w przypadku wszystkich wnioskodawców – pisemnej informacji, przygotowanej zgodnie z wytycznymi PFRON, w zakresie ewaluacji programu, odzwierciedlającej stan faktyczny w zakresie efektów udzielonego dofinansowania, w tym w odniesieniu do celów programu,
 - w przypadku Modułu I: Obszar A – Zadanie nr 1, Obszar B – Zadanie nr 1, Obszar C - pisemnego potwierdzenia odbioru przedmiotu dofinansowania odpowiadającego przedstawionej fakturze VAT, w terminie do 30 dni od dnia wydania przedmiotu dofinansowania przez sprzedawcę / usługodawcę,
 - w przypadku Modułu I: Obszar B - Zadanie nr 2 - pisemnego potwierdzenia ukończenia szkolenia,
 - w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2 – pisemnej informacji o wyniku szkolenia i egzaminu/ów dotyczących prawa jazdy,
 - w przypadku Modułu I: Obszar D - pisemnego potwierdzenia pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu w okresie objętym dofinansowaniem,
- g) w przypadku Modułu I: Obszar C - Zadanie nr 2 i nr 4 - dokonywania na własny koszt niezbędnych napraw i konserwacji przedmiotu dofinansowania,
- h) w przypadku Modułu I: Obszar C:
- nieodstępowania, a także nieprzekazywania przedmiotu dofinansowania w innej formie osobom trzecim, w okresie obowiązywania umowy dofinansowania,
 - udostępniania przedmiotu dofinansowania w celu umożliwienia PCPR lub PFRON jego oględzin,
 - wykorzystywania przedmiotu dofinansowania zgodnie z jego przeznaczeniem.
2. Sprzedaż bądź konieczna zamiana przedmiotu dofinansowania w okresie obowiązywania umowy dofinansowania wymaga każdorazowo zgody PCPR w Łomży. Ewentualna zamiana przedmiotu dofinansowania odbywa się bez zaangażowania dodatkowych środków PFRON. Postanowienia umowy dofinansowania mają zastosowanie również do przedmiotu dofinansowania uzyskanego w wyniku zamiany.
3. PCPR w Łomży zobowiązany jest do uzyskania od beneficjenta pomocy oświadczenia, iż nie otrzymał on w danym roku, na podstawie odrębnego wniosku - dofinansowania, refundacji lub dotacji ze środków PFRON na cel objęty umową dofinansowania. W przypadku Obszaru C: Zadanie nr 3 i nr 4 PCPR zobowiązany jest do uzyskania od beneficjenta pomocy oświadczenia, iż nie otrzymał on w danym roku dofinansowania, refundacji lub dotacji ze środków NFZ na cel objęty umową dofinansowania.
4. Zobowiązania, o których mowa w ust. 1 - 3, winny być zawarte w odpowiednich umowach zawieranych pomiędzy wnioskodawcami a PCPR w Łomży.
5. PCPR w Łomży zobowiązany jest do informowania, że program jest finansowany ze środków PFRON. Informacja na ten temat powinna zostać zamieszczona we wzorach formularzy obowiązujących w trakcie realizacji programu, w materiałach promocyjnych, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego programu.

6. Obowiązek, o którym mowa w ust. 5 polega co najmniej na umieszczaniu logo PFRON na materiałach określonych w tym ustępie. PCPR w Łomży ma prawo do wykorzystania logo PFRON wyłącznie do celów niekomercyjnych oraz nie może go dalej przekazywać innym podmiotom. PCPR zobowiązany jest do przestrzegania zasad określonych w „Katalogu identyfikacji wizualnej PFRON”, zamieszczonym na stronie internetowej PFRON: www.pfron.org.pl.
7. PCPR w Łomży rejestruje w formie elektronicznej dane w zakresie dotyczącym osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu, a także stanu realizacji programu, zgodnie z wymaganiami PFRON.
8. W ramach rozliczenia środków finansowych PFRON, PCPR w Łomży może wyrazić zgodę na niedochodzenie od dłużnika należności, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł (sto złotych).
9. Oddział PFRON powiadamia PCPR w Łomży o rozliczeniu środków finansowych PFRON przekazanych na realizację programu w danym roku, nie później niż do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym środki te zostały przekazane.
10. W przypadku zwrotu przez beneficjenta pomocy części dofinansowania (kwoty niewykorzystanej lub niewłaściwie wykorzystanej), kwoty przeznaczonej dla PCPR w Łomży na obsługę, promocję i ewaluację programu - nie pomniejsza się.

XV. Zakres pojęć - ilekroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:

1) aktywności zawodowej - należy przez to rozumieć:

- a) zatrudnienie, lub
- b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
- c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu,

okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;

2) **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowalających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za inne niż filologia studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;

3) **dodatku na pokrycie kosztów kształcenia** - należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;

4) **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;

5) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
 - b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia - gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni,
- przy czym osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcje narządu wzroku wymienione w lit. a i lit. b, są traktowane jak osoby niewidome;

6) **dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B)** – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);

7) **ekspercie PFRON (w przypadku Obszaru C, Zadanie nr 3 i nr 4)** - należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów PFRON dokonuje PFRON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,

- b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
oraz o ile dotyczy:
- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

8) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:

- a) **wspólne gospodarstwo** - gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub:
- b) **samodzielne gospodarstwo** - gdy wnioskodawca mieszka oraz utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów lub przy wsparciu właściwych instytucji, ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu,

przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów ani nie korzysta ze wsparcia właściwych instytucji, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/opiekunów;

9) **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru / półrocza objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny, itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS, zaświadczenie uczelni, itp.);

10) **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785) lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;

11) **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium działające zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, z późn. zm.);

12) **kosztach kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie nr 2)** - należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;

13) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (Obszar C Zadanie nr 4)** - należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protez/y kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;

14) **miejscu zamieszkania** - należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art.

25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;

15) **nauce w szkole wyższej** - należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie (trzeciego stopnia) prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);

16) **oprzyrządowaniu samochodu** - należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd / podjazd / rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego, itp.;

17) **osobie głuchoniewidomej** - należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;

18) **osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych** – należy przez to rozumieć:

- a) osobę zamieszkującą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1067), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), a także,
- b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane / potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

19) **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)** - należy przez to rozumieć dziecko będące pod

opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole);

20) **posiadacz samochodu** (w rozumieniu programu) – należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca; w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu / urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.);

21) **poziomie jakości protez kończyny górnej** - należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
- b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
- c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
- d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;

22) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** - należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
- b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
- c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową;
- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;

23) **półroczu/semestrze** - należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki, obejmujący zajęcia dydaktyczne i sesję egzaminacyjną;

24) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** - należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;

25) **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952), obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2016 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 września 2017 r. - M.P. 2017 poz. 884), według wzoru: $[(2.577 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/\text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy}$;

26) **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** - należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;

27) **spowolnienie toku studiów** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego). Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania studiów określają regulaminy studiów. O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;

28) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu** - należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) oraz/lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;

29) **studiach w przyspieszonym trybie** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki

odbywania ww. studiów określają regulaminy studiów;

30) **szkole policealnej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, działającą zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, z późn. zm.);

31) **szkole wyższej** - należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę wyższą utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;

32) **urządzeniach brajlowskich** - należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;

33) **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:

- a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
- b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
 - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności,

34) **zatrudnieniu** - należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące.
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r., poz. 2336),
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2168),
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065, z późn. zm.),

okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;

- 35) **zdarzeniach losowych** - należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę / podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.